

6. ÓRA

IGEI CSOPORTOK

1. *puhua*-típusú igék:

- az ide tartozó igék infinitívusza *-a/-ä*, ragozáskor levágjuk az igeről, s megkapjuk a szó tövét, pl. *puhua* > *puhu-*
- a tö végén rövid magánhangzó áll
- pl. *puhua*, *kysyä*, *tietä*, *asua*, *odottaa*

2. *saada*-típusú igék:

- az infinitívusz: *-da/-dä*. Ragozáskor ezt levágjuk az igeről, s megkapjuk a szó tövét, pl. *saada* > *saa-*
- a tö végén vagy hosszú magánhangzó áll (*saada*), vagy diftongus (*syöda*, *juoda*)

3. *tulla*-típusú igék:

- az infinitívusz *-la/-lä*; *-na/-nä*; *-ra/-rä*; *-ta/-tä*
- ebben az igecsoportban a *-ta/-tä* infinitívusz előtt mindig *-s* áll, pl. *nousta*
- ragozás során ezeket levágjuk és a helyükre *-e* kerül, pl. *tulla* > *tule-*; *menna* > *mene-*; *nousta* > *nouse-*
- rendhagyó a következő ige: *jousta* ‘futni’ > *jouksen*, *joukset*, *jouksee*, *jouksemme*, *jouksette*, *jouksevat*

4. *pelata*-típusú igék:

- infinitívusz: *-ta/-tä*
- a ragozás során a *-t* kiesik az infinitívusból pl. *pelata* > *pela-*; *pelätä* > *pelä-*; *haluta* > *halua-*

5. *tarvita*-típusú igék

- az infinitívusz: *-ta/-tä*, amely előtt mindig *i* magánhangzó áll!
- a ragozás során levágjuk az *-a/-ä*-t és a helyére kerül egy *-se-* elem. pl. *tarvita* ‘szüksége van vmire’ > *tarvitse-*; *valita* ‘választ’ > *valitse-*

6. *vanheta*-típusú igék

- az infinitívusz: *-ta/-tä*, amely előtt mindig *e* magánhangzó áll!
- a ragozás során levágjuk az *-ta/-tä*-t és a helyére kerül egy *-ne-* elem. pl. *vanheta* ‘öregszik’ > *vanhene-*

Emlékeztető!

Igeragozás esetén is van fokváltakozás, kivéve E/3. ill. T/3. személyben!!!!

Most nézzük meg az igeragozást minden igecsoportban:

1.	2.	3.	4.	5.	6.
puhua	saada	tulla	pelata	tarvita	vanheta
puhun	saan	tulen	pelaan	tarvitsen	vanhenen
puhut	saat	tulet	pelaat	tarvitset	vanhenet
puhuu	saa	tulee	pelaa	tarvitsee	vanhenee
puhumme	saamme	tulemme	pelaamme	tarvitsemme	vanhenemme
puhutte	saatte	tulette	pelaatte	tarvitsette	vanhenette
puhuvat	saavat	tulevat	pelaavat	tarvitsevat	vanhenevat

Jó tudni! Ige + másikké

voida + inf. 'tud valamit csinálni, csinálhat valamit', pl. *Minä voin laittaa ruokaa.*

saada + inf. 'csinálhat valamit', pl. *Saanko istua sille?*

haluta + inf. 'akar valamit csinálni', pl. *Minä haluan matkustaa Suomeen.*

alkaa + inf. 'elkezd valamit csinálni', pl. *Minä alan laittaa ruokaa.*

FELADATOK

1. Ragozd el az igéket!

	myydä	yymmärtää	pestä	herätä	mainita	keskustella
minä						
sinä						
hän						
me						
te						
he						

2. Egészítsd ki a szöveget!

Minä (olla) Pirjo. Olen kotiäiti. Tänään on siivouspäivä. Aamulla minun mies Jarmo (mennä) töihin ja lapset (lähteä) kouluun. Minä (pestä) pyykkiä. Sitten minä (imuroida) talon. Se on iso työ! Keittiössä minä (tiskata) astiat ja (pyyhkiä) pöydän. Lapset (tulla) kotiin kello 14. He (siivota)

lastenhuoneen. Kun Jarmon työpäivä(loppua), hän
(ajaa) autolla kauppaan ja (ostaa) ruokaa. Me (olla)
iso perhe ja me (tarvita) paljon ruokaa joka viikko. Tänään me
..... (syödä) pizzaa.

3. Egészség ki a szöveget!

Minä olen Erkki. Minä olen töissä toimistossa. Tänään minulla ei ole kiire. Minä
(tulla) töihin kello 9. Minä (avata, tagadó alak) tietokonetta heti vaan
..... (mennä) ensin kahviautomaatille. Minä (haluta) kahvia,
koska olen väsynyt. Myös minun työkaveri Ulla on kahviautomaatilla, mutta hän
..... (haluta, tagadó alak) kahvia. Hän (ottaa) teetä. Me
..... (keskustella) vähän aikaa ja sitten (palata)
tietokoneelle. Minä (lukea) sähköpostit ja (alkaa) sitten
kirjoittaa raporttia. Kello 12 Ulla (kysyä):
„..... (tulla) sinä lounaalle?” Me (kävellä)
lounasravitolaan. Me (syödä) lasagnea ja (juoda)
vettä. Me (juoda, tagadó alak) kahvia ravitolassa, koska me
..... (voida) juoda kahvia toimistossa iltapäivällä. Mutta iltapäivällä minulla on
vähän kiire: puhelin (soida) monta kertaa ja minä
(vastata). Puhelin (häiritä) minua. Minä (kirjoittaa,
tagadó, alak) raporttia, koska minulla ei ole aikaa. Työpäivä (loppua)
kello 17. Minä (sanoa) Ullalle „Hei hei” ja
(lähteä) kotiin.

Néhány időhatározó

tänään	ma	iltapäivällä	délután
huomenna	holnap	illalla	este
aamulla	reggel	yöllä	éjszaka

SZÖVEGÉRTÉS

Minä olen Lauri Mäkelä. Olen suomalainen mies ja isä. Minulla on vaimo ja kaksi lasta.
Yleensä minä herään kello 7, kun herätyskello soi. Menen ensin suihkuun ja sitten keittiöön.
Myös minun vaimo Tuula herää seitsemältä.
Keittiössä minä laitan aamupalaa. Lapset syövät tavallisesti muroja ja minä syön voileipää.
Tuula ei syö aamulla. Hän juo vain kahvia.
Lähden työhön kello 8. Olen töissä isossa rakennusfirmassa. Olen arkkitehti. Töissä kirjoitan

ja piirrän paljon tietokoneella. Olen töissä kahdeksan tuntia.

Tuula on töyssä vain puoli päivää. Hän on töissä pankissa. Aamulla hän kävelee päiväkotiin Emmän kanssa.

Kalle on koulussa. Hän ajaa kouluun pyörällä. Koulu loppuu kello 14, mutta Kalle ei mene heti kotiin. Hän pelaa ensin jalkapalloa ulkona.

Illalla minä urheilen Kallen kanssa. Tänään uimme uimahallissa. Emma ja Tuula eivät tule uimahalliin. He menevät tavarataloon, koska Emma tarvitsee kengät. Hän valitsee liilaat sandaalit.

Kotona Tuula laittaa ruokaa. Syömme ja sitten katsomme vähän televisiota. Minä olen väsynyt, mutta lapset eivät ole. Tuula ja lapset lukevat kirjaa. Yhdeksältä sanon „Hyvää yötä” ja lapset menevät sänkyyn.

Válaszolj a következő kérdésekre a szöveg alapján!

1. Milloin Lauri herää yleensä?
2. Mihin hän menee ensin?
3. Mitä hänen vaimo juo ja syö aamulla?
4. Missä Lauri on työssä?
5. Milloin koulu loppuu ja mihin Kalle menee sitten?
6. Miten perheen ilta menee?

SZORGALMI FELADAT

Ragozd el a következő igéket!

mennä

ymmärtää

haluta

syödä

juoda

keskustella

lukea

vastata

NAPI RUTIN, HÄZIMUNKA

herätyskello	ébredtőóra	katsoa televisiota	TV-t néz
soida	csörög	lukea kirjaa	könyvet olvas
herätä	felkel	mennä sänkyyn	megy az ágyba
nousta sängystä	felkel az ágyból	urheilla	sportol
pestä hampaat	megmossa a fogait	ajaa pöyrällä	biciklizik
pestä	mos	pöyräillä	biciklizik
hammas	fog	pelata jalkapalloa	focizik
kammata (kampan)	fésülködik	jalkapallo	foci
laittaa aamupalaa	reggelit készít	uida	úszik
aamupala	reggeli	siivota	takarít
syödä voileipää/muroja	szendvicset/müzlit eszik	pestä pyykkiä	kimossa a szennyest
lähteä työhön/kouluun	indul a munkába/iskolába	pyykki	szennyest
odottaa bussia	várja a buszt	tiskata astiat	elmossa az edényeket
nousta bussista	leszáll a buszról	astia	edény
nousta bussiin	felszáll a buszra	tiskata	mosogat
olla myöhässä	késik	pyyhkiä	törölget
työpäivä	munkanap	imuroida	porszívózik
loppua	vége		

SZÓSZEDET

kello	óra	joka päivä	mindennap
kävellä	sétál	toimisto	iroda
kahvinkeitin	kávéfőző	Minulla ei ole kiire.	Nem sietek.
voi	vaj	Minulla on kiire.	Sietek.
juusto	sajt	avata	nyit
lähteä	indul	heti	rögtön
ensin	először	vaan	hanem
istua	ül	keskustella	beszélget
jousta (joukse-)	fut	vähän aikaa	kevés idő
muu	más	aika	idő
työpaikka	munkahely	palata	visszatér
istuutua	leül	sähköposti	email
aloittaa	kezd	alkaa	kezd
saada	kap	raportti	jelentés, beszámoló
nousta	felkel	lounas	ebéd
pelata	játszik (sport)	monta kertaa	sokszor
pelätä	fél	vastata	válaszol
haluta	akar	häiritä	zavar
tarvita	szüksége van v.mire	Minulla on aikaa.	Van időm.
valita	választ	Minulla ei ole aikaa.	Nincs időm.
vanheta	öregszik	arkkitehti	építész
myydä	elad	piirtää	rajzol
mainita	megemlít	tunti	óra (mint idő)
keskustella	beszélget	puoli	fél
kotiäiti	háziasszony	birt.eset + kanssa	valakivel
ajaa	vezet	uimahalli	uszoda
viikko	hét	kenkä	cipő
joka viikko	minden héten		